

Katedra geografie

Študijný program: Učiteľstvo geografie

Študijný odbor: 38. Učiteľstvo a pedagogické vedy

Témy rigorózných prác 2025/2026

KONŠTRUKTIVISTICKY ORIENTOVANÉ VYUČOVANIE GEOGRAFIE NA ZÁKLADNEJ ŠKOLE

INQUIRY-BASED EDUCATION IN GEOGRAPHY TEACHING IN PRIMARY SCHOOL

Autor/ka na základe dostupnej domácej i zahraničnej literatúry spracuje teoretické východiská k problematike bádania žiakov na vyučovaní, analyzuje konštruktivistický prístup vo vyučovaní ako možnosť rozvoja myslenia žiakov, charakterizuje výskumne ladenú koncepciu prírodovedného vzdelávania a teoreticky spracuje spôsobilosti vedeckej práce žiakov. Na základe pozorovania a dotazníkovej metódy overí uplatňovanie konštruktivistického prístupu na hodinách geografie. Autor/ka práce navrhne, zrealizuje so žiakmi a vyhodnotí aktivity, pri ktorých si žiaci osvojujú poznatky a porozumenie vedeckých ideí na základe skúseností počas samotnej aktívnej činnosti na hodinách geografie. Vytvorí metodické materiály a pracovné listy pre žiaka k vybraným vzdelávacím aktivitám.

POLITICKÁ MAPA A JEJ VYUŽITIE NA HODINÁCH REGIONÁLNEJ GEOGRAFIE

THE POLITICAL MAP AND ITS USE IN REGIONAL GEOGRAPHY LESSONS

Rigorózna práca poukazuje na nevyhnutnosť pravidelného používania máp ako hlavného nástroja vizualizácie a pochopenia dynamiky jednotlivých regiónov v čase a priestore na vyučovacích hodinách geografie. Uvádza konkrétne príklady ich integrácie do vyučovania s cieľom aktivizovať žiaka pri rozvíjaní jeho geografického myslenia a vzdelávania. Prínosom práce budú vytvorené metodické materiály a pracovné listy pre žiaka k vybraným témam z geografie regiónov.

REGIONÁLNA VÝCHOVA VO VÝUČBE NA ŠKOLÁCH

REGIONAL EDUCATION IN SCHOOL TEACHING

V teoretickej časti rigorózneho práce autor zdefiniuje všetky základné a nadväzné pojmy používané v súvislosti s termínom regionálna výchova. Prezentuje pohľady odborníkov na danú tému, na báze rešerše dostupnej literatúry. Práca analyzuje vzdelávacie dokumenty (štátny, vybrané školské) z hľadiska regionálnej výchovy. Vo výskumnej časti sa zameria na veľkomierkový región, miestnu krajinu. Dotazníkové zisťovanie medzi učiteľmi bude zamerané na ich prax vo výučbe regionálnej výchovy. Žiaci budú široko testovaní z pohľadu významu ich osobných väzieb k miestnemu regiónu (afektívny aspekt) a ich poznania miestneho regiónu (kognitívny aspekt) na ich regionálne povedomie a regionálnu identitu. Výsledky výskumu budú diskutované v konfrontácii so zhromaždenými poznatkami autora z kurikulárnych vzdelávacích dokumentov, učebníc a odbornej literatúry. Súčasťou empirickej časti práce bude navrhnutý príklad výučbového materiálu regionálnej výchovy.

PRÍRODNÉ SKALNÉ ÚTVARY PIESKOVCOV A ZLEPENCOV V POHORIACH SLOVENSKA: ICH ERÓZNE, PSEUDOKRASOVÉ A ATROPOGÉNNE FORMY V RELIÉFE KRAJINY

ROCKY HILL FORMATIONS OF SANDSTONES AND CONGLOMERATES IN THE SLOVAKIAN MOUNTAINS: THEIR EROSIONAL, PSEUDOKARST AND ANTHROPOGENIC FORMS IN THE LANDSCAPE RELIEF

Veľká časť územia Slovenska je tvorená súvrstviami pieskovcov, zlepenčov, vulkanoklastických hornín a ďalšími sedimentárnymi útvarmi, ktoré vytvárajú špecifický typ reliéfu. Známe sú hlavne zo Súľovských vrchov, Strážovských vrchov, Oravskej vrchoviny, Spišskej Magury, Západných Tatier, Hornonitrianskej kotliny, Krupinskej vrchoviny, Cerovej vrchoviny, Ipel'ská kotlina, ale hlavne z vonkajšieho flyšového pásma (Turzovská vrchovina, Oravská Magura, a i.). I keď ide o pozoruhodné skalné útvary, rozsadlinové jaskyne, sufózne jaskyne, skalné hríby (napr. Markušovce, Zbyňov), tiesňavy (napr. Haluzická tiesňava, Tesárska roklina), podivné pieskovcové gule (napr. Megoňky, Hruštín), kamenné obydľia, kamenárske pieskovce (napr. Tomášovce, Oravský Biely Potok), ich súborné spracovanie v hľadiska geologických pomerov a geomorfológie nateraz chýba. Cieľom rigorózneho práce bude opis a morfogenetická analýza skalných útvarov pieskovcov a zlepenčov z územia Slovenska, opis ich tvarovej rôznorodosti (skalné okná, pyramídy, skalné hríby a ihly, a pod), väzby na geologické jednotky a morfoštruktúry, a interpretácia ich vzniku z hľadiska výučby erózných procesov.